

**Werner Krause,
Karl-Heinz Graupner &
Rolf Sieber (utgivare):**

Ökonomenlexikon

Ökonomenlexikon som utgivits i DDR (Dietz Verlag, Berlin, 1989, 627s) innehåller levnadsbeskrivningar och genomgångar av de vetenskapliga insatserna hos omkring 280 ekonomer. Bland dessa ingår såväl nu verksamma som historiska personer.

Det är frestande att börja med en jämförelse med *The New Palgrave: A Dictionary of Economics*, som gavs ut i väst 1987. *Palgrave* innehåller betydligt fler biografier. Av de cirka 2 000 artiklarna där är omkring 730 biografier. Ändå täcker biografierna i *Palgrave* bara delvis dem i *Ökonomenlexikon*. Under bokstäverna A-B behandlas i *Ökonomenlexikon* 34 författare. Bara 19 av dessa har fått en biografisk artikel i *Palgrave*.

I någon mån saknas ekonomer i *Palgrave*, som medtagits i *Ökonomenlexikon*, därför att *Palgrave* kräver att ekonomer antingen skall vara död eller ha fyllt 70 år före 1986. Därför finner vi i *Ökonomenlexikon* Arrow, Becker och Buchanan, medan dessa inte fått någon biografisk artikel i *Palgrave*. Men viktigare är att *Palgrave* i första hand uppmärksammar engelskspråkiga ekonomer. "We have aimed at reasonable complete coverage of the more important economists who have written primarily in English, especially in Britain itself, and a substantial treatment of major economists who have written in other languages", säger redaktörerna i förordet. I jämförelse med *Palgrave* lägger *Ökonomenlexikon* inte oväntat större vikt vid den europeiska kontinenten och socialistländerna; DDR självt är ganska välrepresenterat. Dessutom tycks *Ökonomenlexikon* vara frikostigare i gränsområdet mot andra discipliner. Albertus Magnus (1200-talet), Eva Altmann (f 1903), Fritz Baade (1893–1974), Karl Ballod (1864–1931), Johann Joachim Becher (1600-talet), Friedrich Behrens (1909–80), Daniel Bell (f 1919), Józef Bognár (f 1917), Franz Böhm (1895–1977), Gott-

fried Bombach (f 1919), Kurt Braunreuther (1913–75) och James Burnham (f 1905) är ytterligare exempel på namn som saknas i *Palgrave* men som återfinns i *Ökonomenlexikon*.

Genom att *Palgrave* och *Ökonomenlexikon* är sprungna ur olika kulturkretsar kompletterar de varandra, trots skillnaden i omfång. Detta gäller även det vetenskapsteoretiska perspektivet. De ekonomer som behandlas i *Ökonomenlexikon* klassificeras och bedöms genomgående från ett öststatsmarxistiskt perspektiv.

För att beteckna någon som marxist ställer därför *Ökonomenlexikon* delvis andra krav än vad som är vanligt i väst. Exempelvis brukar ju Paul A Baran och Paul M Sweezy här kallas marxister (och får den beteckningen i *Palgrave*). Ej så i *Ökonomenlexikon*. Där pekas i stället på att de på en rad väsentliga punkter skiljer sig från Marx. Därför får Baran nöja sig med beteckningen "Ökonom linksradikaler Prägung". Charles Bettelheim, som också kallas marxist i *Palgrave*, blir i *Ökonomenlexikon* "französischer bürgerlicher Ökonom, Mitbegründer der Theorie der Planifikation, führender Vertreter des gegenwärtigen Linksradikalismus".

Väl disponerade artiklar

De cirka 280 artiklarna i *Ökonomenlexikon* har skrivits av 59 olika författare. Att uppläggningsen ändå blivit enhetlig tyder på ett stort redaktionellt arbete eller synnerligen väldisciplinerade artikelförfattare. Artiklarna börjar med födelsedatum och födelseort – i förekommande fall även dödsdatum och dödsort – följt av skoltillhörighet eller motsvarande. Så kommer en beskrivning av studier och karriär, följt av en genomgång av de vetenskapliga bidragen. Slutligen ges en lista över veder-

börandes viktigaste arbeten, ofta också en förteckning av andras kommenterande skrifter.

Fyra svenskar har beretts plats: Cassel, Myrdal, Ohlin och Wicksell. Cassel, som liksom Myrdal får en artikel på tre sidor, karakteriseras inledningsvis som "bürgerlicher Ökonom, Vertreter der mathematischen Schule der bürgerlichen politischen Ökonomie, Geld- und Konjunkturtheoretiker". Med tanke på hur sparsam Cassel var med matematiken kan denna karakteristik möjligen förvåna. Men visst kan man finna matematiska formuleringar, tex i hans walrasianska jämviktssystem.

Myrdal uppmärksammas för sina insatser i Stockholmsskolan och för sin analys av välfärdsstaten. Hans insatser som utvecklingsekonom ägnas däremot inte mer än några få rader. Artikeln om Ohlin är kortare men återspeglar bättre proportionerna mellan de olika vetenskapliga insatserna. Beträffande Wicksell är det intressant att notera att det är hans bidrag till kapitalteorin som sätts i första rummet, inte hans penningteoretiska insatser.

Sammanfattningsvis finns det två skäl att komplettera sin uppsättning av ekonomiska uppslagsböcker med *Ökonomenlexikon*. För det första ger detta lexikon information om en rad ekonomer som är föga kända eller helt okända hos oss. För det andra bedöms där de i väst mest kända ekonomerna av representanter för en annan vetenskaplig tradition än den som dominerar i de hos oss mest kända uppslagsverken. Båda faktorerna bidrar till att vidga vår horisont, vare sig vi godtar presentationerna eller inte.

Docent **BO SANDELIN**
Nationalekonomiska institutionen
Göteborgs universitet